

**Najpiękniejszy powietrzny
show w Polsce -S.2**

**Wyjątkowe samoloty,
wodnosamoloty i pokazy -S.3**

Rozmowa z Tadeuszem Sznukiem -S.4

Więcej o imprezie
na www.mazuryairshow.pl,
słuchaj też Radia Mazury
AirShow na 90.1 MHz

MAZURY AIRSHOW

Najpiękniejszy powietrzny show w Polsce

Nie ma drugiej takiej imprezy lotniczej w naszym kraju - przekonuje Stanisław Tołwiński, organizator Mazury AirShow

ROZMOWA ZE STANISŁAWEM TOŁWIŃSKIM

DOMINIKA MYŚLAK: Jak pan wymyślił Mazury AirShow?
STANISŁAW TOŁWIŃSKI, ORGANIZATOR: Gdy kupiłem lotnisko Kętrzyn Wilamowo i założyłem Aeroklub Krainy Jezior, postanowiłem zwrócić innym uwagę na Mazury, ale z lotniczej perspektywy. W 1999 roku na lotnisku Wilamowo zorganizowałem Festyn Lotniczy Kętrzyn. W latach 2000-2009 był to Festyn Lotnicze Mazury, a od 2009 roku robimy Mazury AirShow. W wyjątkowo urocznej scenerii nad jeziorem Niegocin oglądało je w 2015 r. z pokładów jachtów, statków i z brzegów ponad 200 tys. ludzi. Odbывая się w tym samym czasie wystawę na lotnisku Wilamowo odwiedziło ok. 20 tys. osób.

Mazury AirShow to jedna z największych imprez tego typu w Polsce. Ci, którzy byli, mówią, że najpiękniejsza, bo odbywa się w mazurskiej scenerii.

- Rzeczywiście, nie ma drugiej takiej imprezy lotniczej w Polsce i sądzę, że niektórzy organizatorzy innych pokazów nam tego zazdroszczą. W tym roku wchodzimy w wiek dojrzały, bo przygotowujemy 18. marzyski pokaz. Gdy patrzę na to wszystko z perspektywy, to widzę, że bardzo dobrym okazał się pomysł przeniesienia pokazów nad jezioro Niegocin. Ale nowatorskim rozwiązaniem okazało się także wykorzystanie AirShow Radio na częstotliwości 90.1 MHz do szerszej emisji komentarza z pokazów na smartfony, tablety i radia, niezależnie od miejsca, z którego widzowie będą te samoloty oglądać. Jesteśmy również jedynymi pokazami, które można w całości oglądać live w internecie, wchodząc na stronę mazuryairshow.pl. Wymyśliliśmy to, aby tę atrakcję mogło nawet z daleka obejrzeć jak najwięcej osób w kraju i za granicą.

Na które samoloty w czasie tegorocznego Mazury AirShow widzowie powinni zwrócić szczególną uwagę?

- Jak zwykle największe zainteresowanie będą wzbudzały zespoły akrobacyjne, statki sił powietrznych, jak Iskra, Hercules, W-3 Sokół czy Mig 29, a także znani nam z poprzednich edycji Mazury AirShow - Extra 200, pilotowana przez Uwe Zimmermanna, Piper PA 18 na pływakach, za sterami którego usiadzie Ruediger Hahn, ale i duża grupa samolotów ultralekkich. Będzie AN-2. To na naszych pokazach stały gość, choć nie ten konkretny. Ten, który zobaczymy tym razem, posia-

MAPA IMPREZY

Program Mazury AirShow 2016

6 sierpnia, sobota Giżycko

- godz. 11 występ zespołu Relax 74 (amfiteatr)
- godz. 11.20-11.40 oficjalne otwarcie Mazury AirShow 2016 (amfiteatr)
- godz. 11.40 pokaz walki wręcz (amfiteatr)
- godz. 12-14 I blok pokazów lotniczych

- godz. 16-18 II blok pokazów lotniczych
- godz. 22 pokaz sztucznych ogni z zakotwiczonej barki na j. Niegocin

7 sierpnia, niedziela Giżycko

- godz. 11-14 finałowy blok pokazów lotniczych

- godz. 14-14.30 występ zespołu Relax 74
- godz. 14.30 uroczyste zakończenie Mazury AirShow 2016 (amfiteatr)

6 sierpnia, sobota Kętrzyn

- godz. 10-19 dzień otwarty lotniska Wilamowo: wystawa statyczna samolotów, skoki spadochronowe, akcja in-

formacyjna Sił Zbrojnych RP i NSR, loty promocyjno-zapoznawcze

7 sierpnia, niedziela

- godz. 10-18 dzień otwarty lotniska Wilamowo: wystawa statyczna samolotów, skoki spadochronowe, akcja informacyjna Sił Zbrojnych RP i NSR, loty promocyjno-zapoznawcze

da oprócz bardzo ciekawej historii, również całkiem nowe, wnętrza w stylu salonki VIP. Jest wyposażony w nowoczesne rozwiązania jak chociażby kamery zewnętrzne, z których można podziwiać lot, siedząc w fotelach pasażerów. Spodziewamy się też samolotu TS-8 Bies, odrestaurowanego przez Fundację Zabytki Polskiego Nieba. To samolot szkolno-treningowy, który zo-

Znakomite miejsce do oglądania to plaża miejska i falochron portu Żegluga Mazurskiej w Giżycku.

Oczywiście, żeglarze, a szerzej wodniacy, mogą oglądać pokazy ze swoich jednostek zakotwiczonych na jeziorze

stał zastąpiony w szkoleniu przez TS-11 Iskra. Lata nim obecnie Zespół Akrobacyjny Biało-Czerwone Iskry, który również będziemy gościć w czasie tegorocznego Mazury AirShow.

Zawsze zwracam też uwagę na wodnosamoloty. Od lat jestem ich wielkim fanem, bo idealnie wykorzystują możliwości Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Nie potrzeba przecież lotniska, by przylecieć takim samolotem do swojego letniego domku nad brzegiem jeziora, a potem sprawnie wrócić do miejskich siedzib. Zobaczymy te samoloty podczas lądowań, postoju przy

plaży miejskiej w Giżycku oraz startów po skończonych blokach pokazów lotniczych.

Kilka samolotów będzie na Mazury AirShow po raz pierwszy.

- Zadbaliśmy o to, by duża część statków powietrznych miała na naszym AirShow swoją premierę, a dodatkowo większość z nich pojawi się w ogóle po raz pierwszy w Polsce na pokazach. Oprócz wodnosamolotu Lake Buccaneer LA-4-200, będzie również Progressive Aerodyne SeaRay, wodnosamolot, górnopłat, z charakterystycznym silnikiem i śmigłem umieszczonym ponad kadłubem. To samolot, który sprzedawany jest jako zestaw do samodzielnego montażu. Będzie Mig-29 Fulcrum, myśliwiec frontowy naszej armii, osiągający prędkość maksymalną prawie 2,5 tys. km na godz. To najgłośniejszy myśliwiec służący w Siłach Powietrznych Wojska Polskiego. Jego też zobaczymy po raz pierwszy na naszych pokazach, a co więcej, w tym roku na cywilnych pokazach lotniczych w Polsce będzie do zobaczenia tylko u nas. EC-120 Colibri to produkowany przez konsorcjum Eurocopter 5-miejscowy śmigłowiec na co dzień pracujący na potrzeby grupy Polmlek. Także do zobaczenia tylko u nas. HU-269 Schweizer, czyli śmigłowiec produkcji amerykańskiej. Lekki i bardzo zwrotny, dzięki czemu wykorzystywany w Australii do zaganiaania bydła. To, co robią piloci tych maszyn podczas tego typu prac, graniczy z cudem. On również jest do obejrzenia tylko u nas, a na dodatek to jedyny tego typu śmigłowiec w naszym kraju. Tarragon, przyszłość lotnictwa General Aviation, dwuosobowy samolot klasy ultralight (ULM) to nowoczesna konstrukcja potrafiąca latać

z prędkością do 370 km na godz., a jednocześnie spalający zaledwie 5-6 litrów na 100 km. Będzie BSP, czyli Bezzałogowy Statek Powietrzny, Orbiter, popularnie zwany dronem. Tyle że to dron specjalny, jedyny, który jest na wyposażeniu naszej armii. Posiada zaawansowane systemy technologiczne, pozwalające nie tylko w niezauważalny sposób patrolować, ale też pilnować obiektów zarówno będących w ruchu, jak i stacjonarnych.

Wspomniał pan o pokazie akrobacyjnym, który da Zespół Akrobacyjny Biało-Czerwone Iskry, latający na samolotach odrzutowych.

- To zdecydowanie najliczniejszy polski zespół akrobacyjny. Lata w tym roku na sześciu samolotach odrzutowych TS-11 Iskra. Ich występ zawsze wywołuje podziw naszej publiczności. Dlatego wiem, że to będzie zdecydowanie największa atrakcja. Ich pokaz jest szczególnie wart zobaczenia, gdyż to być może jeden z ostatnich pokazów w takiej formacji. Jesienią do Polski przylatują pierwsze egzemplarze włoskich samolotów Master, które mają zastąpić w naszej armii TS-Iskra.

Ale to oczywiście niejedyna grupa na naszych pokazach. Przed naszą publicznością wystąpią też inni. Przyleci Litewska Grupa Akrobacyjna, złożona z trzech pilotów, latających na Jakach 52 i 50, dolnopłatach radzieckiej konstrukcji. Będzie 57y Team, czyli duet pilotów za sterami dwóch wirowców, popularnie zwanych wiatrakowcami, dzięki którym zobaczymy w powietrzu coś, co sprawia wrażenie niecodziennego połączenia baletu z corridą w gęstej poławie z dymu. W tym roku nigdzie indziej nie pojawili się jeszcze w takim składzie. Gościć też będziemy Sky

Magic, czyli grupę skoczków spadochronowych.

Z programu imprezy wynika, że Mazury AirShow odbywa się w kilku miejscach.

- Baza operacyjna startów i lądowań dla samolotów biorących udział w pokazach, wystawa samolotów oraz kierownictwo operacji lotniczych jest na lotnisku Kętrzyn Wilamowo. Natomiast pokazy odbywają się w ściśle wyznaczonej strefie nad jeziorem Niegocin w Giżycku. Wodnosamoloty lądują z kolei na jeziorze, by zamurowane do boi w pobliżu plaży, jak na wystawie, cieszyć oko widzów. Kolejnym miejscem jest lądowisko Mazury Residence, usytuowane na wschodnim brzegu Niegocina. Dla nas organizatorów to jedynie miejsce do lądowań awaryjnych. Ale i ono cieszy się popularnością wśród pilotów przylatujących, by obejrzyć nasze pokazy. Bywa że bazuje tam nawet 40 samolotów.

Jakie rady dla widzów, na przykład gdzie najlepiej się ustawić, żeby oglądać powietrzny show?

- Znakomite miejsce do oglądania to plaża miejska i falochron portu Żegluga Mazurskiej w Giżycku. Oczywiście, żeglarze, a szerzej wodniacy, mogą oglądać pokazy ze swoich jednostek zakotwiczonych na jeziorze Niegocin po południowej stronie strefy pokazów. Ciekawą formą oglądania jest wykorzystanie pokładów licznych statków pasażerskich. Radzę też, aby w miejscach, gdzie nie dochodzi nagłośnienie, nie zapomnieć włączyć radio naszego AirShow na częstotliwości 90.1 MHz i słuchać komentarza Tadeusza Szuka do pokazów. Bez niego Mazury AirShow nie mają swego uroku, bo widzów omiata wiele ważnych informacji. ●

ROZMAWIAŁA DOMINIKA MYŚLAK

Wyjątkowe samoloty, wodnosamoloty i pokazy

LUKASZ POLIUS

1

Tysiące gości przyjeżdża do Giżycka, by podziwiać nie tylko statki powietrzne, ale i pilotów, którzy prezentują swoje akrobacyjne umiejętności.

NORBERT KACZAN

Wydarzeniem może być prezentacja najbardziej zasłużonego polskiego zespołu akrobacyjnego latającego na samolotach odrzutowych. Nad taflą Niegocina pojawią się z ponad 20-minutowym programem iskry z 41. Bazy Lotnictwa Szkolnego w Dęblinie (zdj. nr 1).

Jednym ze zdecydowanie najgłośniejszych pokazów będzie występ odrzutowego myśliwca frontowego polskiej armii MiG-29 (zdj. nr 2), który przeleci nad jeziorem Niegocin w sobotę, 6 sierpnia. To będzie prawdopodobnie jedyny występ MiG-a 29 na cywilnych pokazach w tym roku.

Zagości także największy polski samolot transportowy Lockheed C-130 „Herkules” (zdj. nr 3), który przybędzie z 3. Skrzydła Lotnictwa Transportowego w Powidzu.

Swoje umiejętności zaprezentuje Uwe Zimmermann (zdj. nr 4), mistrz wycigów motorowych tego kraju, pilot akrobacyjny.

Na Mazury Air Show przyleci po raz pierwszy śmigłowiec Eurocopter EC-120 Colibri (zdj. nr 5), którego właścicielem jest Polmlek.

Oczywiście nie może zabraknąć wodnosamolotów. Jednym z nich będzie Piper PA-18-150 Super Cub (zdj. nr 6).

I jeszcze jedna ciekawostka ze świata wodnosamolotów, czyli Lake Buccaneer LA-4-200 (zdj. nr 7). To czteromiejscowy, lekki, amerykański samolot ze śmigłem pchającym, zamontowanym nad kadłubem. Buccaneer znaczy Pirat. A ten konkretny „pirat” ma na imię Stelawinx. ●

DOMINIK GAJDA / AGENCJA GAZETA

2

ARCHIWUM AKU

3

ARCHIWUM AKU

4

ARCHIWUM AKU

5

ARCHIWUM AKU

6

ARCHIWUM AKU

7

MAZURY AIRSHOW

Legendarny dziennikarz i jego pasja do lotnictwa

ROZMOWA Z
TADEUSZEM SZNUKIEM

IWONA BURDZANOWSKA

NORBERT KACZAN: Nie wszyscy wiedzą, że jest pan nie tylko dziennikarzem i legendarnym prowadzącym program „Jeden z dziesięciu”, ale i pilotem samolotów oraz helikopterów. Jakie są początki tej pasji?

TADEUSZ SZNUK: - Pewnie takie, jak u każdego młodego człowieka, który chce spojrzeć na świat z innej perspektywy. Ale nie od razu się udało. Nie zakwalifikowałem się w szkole średniej na obóz przysposobienia lotniczego. Dentysta zaprotestował. Dopiero prawie 20 lat później, na lotnisku Wilamowo (bo gdzieśby indziej) instruktor wypuścił mnie do pierwszego samodzielnego lotu. A potem uzbierało się star-

tów ponad tysiąc. I tyle samo lądowań.

Kiedy postanowił pan zdobyć uprawnienia pilota?

- Wtedy, kiedy się przekonałem w dziennikarskiej pracy, jak mało wiem o lotnictwie i o lotnikach. Postanowiłem wejść do tego niezwykle go środowiska.

Ma pan swój statek powietrzny lub marzy o konkretnym modelu?

- Mam marzenia, oczywiście.

Jak często ma pan okazję polatać jako pilot?

- Ostatnio niezbyt często. Nie mam już licencji zawodowych. Czasem znajomi „dadzą polatać”. Mam nadzieję, że organizator Mazury Air Show, pan Stanisław Tołwiński, też da. W każdym razie - obiecał.

Organizatorzy imprez lotniczych z całego kraju zapraszają pana, by zechciał uświetnić ich pikniki. Co jest najtrudniejsze w komentowaniu takich wydarzeń?

- Owszem, czasem zapraszają. Moim zdaniem komentator jest potrzebny, żeby opowiedzieć oglądającym pokaz, czego nie widzą w tym, na co patrzą. Co czuje pilot w kabinie i na co musi uważać. Co pilot z kabiny widzi. Co w pokazywanym lataniu jest

trudne, po co jest potrzebne... Pewnie niedługo już komentator będzie mniej potrzebny, bo już dziś technika pozwala transmitować na ziemię obrazy z lecącego samolotu. Na wielkim ekranie będzie można oglądać pilota i patrzeć jego oczami na świat. Ale zawsze będzie trzeba powiedzieć choćby o różnicach między oglądanymi statkami powietrznymi. No i pokazy to nieczęsta okazja do pomówienia o lotnictwie w mediach. Bo te ostatnie przypominają sobie o lataniu głównie w smutnych przypadkach. A latanie na pewno bardziej jest piękne niż niebezpieczne.

Jak na tle największych pikników lotniczych typu Air Show w Radomiu odnajdują się Mazury Air Show?

- To jest całkiem inna impreza. Radomski Air Show jest pokazem głównie lotnictwa wojskowego. Piloci cywilni mają tam swój kącik, ale zwykle w porze, kiedy publiczność dopiero schodzi się na lotnisko. Ten pokaz korzysta z ogromnego potencjału wojska, polskiego i sojuszniczego. Jest pokazem sztuki i siły. Żeby radomski Air Show obejrzeć - trzeba wybrać się na lotnisko. I zapłacić za wstęp. No i jest organizowany co dwa

lata. A w Giżycku spotykamy się co roku. Mazury Air Show wyszedł do widzów - miejscowych, czasowiczów, żeglarzy. Odbывается nad jeziorem, można go oglądać z miasta, z plaży, z wody. I jest bezpłatny. Propaguje mało u nas znane latanie hydroplanami. Pokazuje lotnictwo sportowe i użytkowe. Gromadzi entuzjastów i przyjaciół latania. Wielu z nich wraca do Giżycka co roku. Niektórzy na pewno i teraz przylecą. A kto chce z bliska przyjrzeć się latającym maszynom, poznać i porozmawiać z pilotami - może się wybrać na lotnisko do Wilamowa. To niezbyt daleko od Niegocina, drogą na Kętrzyn. Wielu widzów z poprzednich lat wybiera wizytę na lotnisku pierwszego dnia, w sobotę. Bo jest ciekawie, a nie zdarzyło się, żeby wracający z pokazu akrobata przed lądowaniem nie przećwiczył paru figur. A drugiego dnia, w niedzielę, patrzymy na pokazy. Choć to pokazy cywilne, wojska też nie zabraknie. Będziemy mieli gości, zwykle pod koniec dnia pokazów.

Co można zrobić, by mazurska impreza była jeszcze lepsza?

- Organizator i wolontariusze - bo większość, jeśli nie wszyscy pracują-

cy przy imprezie robią to społecznie - wkładają w Mazury Air Show całe zaangażowanie. Główny organizator i spiritus movens tego przedsięwzięcia co roku musi przekonywać rodzinę, że środki wydane na pokazy mają sens. A nie było roku, żeby nie ponosił dużych kosztów. Więc najprostszą odpowiedź brzmi - potrzeba pieniędzy. Latanie nie jest tanie. Paliwo lotnicze kosztuje. Zespoły i piloci z ugruntowaną pozycją słusznie chcą wynagrodzenia. Choć są i tacy, którzy przylatują „za paliwo na pokaz i powrót”. A niektórzy i bez tego, z przyjaźni. Ale długo tak się nie da. Pokazy na świecie i w Polsce się komercjalizują. A z tego, co wiem, tego roku wsparcie ze strony samorządów i sponsorów zmniejszyło się znacząco. Najwięcej o tym wie pan Stanisław.

Sympatia do tego regionu przełożyła się choćby na przyznanie panu tytułu Honorowego Obywatela Giżycka. Był pan zaskoczony, jak pan odebrał to wyróżnienie?

- Byłem. Jest wielu, którzy długą pracą i wielkim zaangażowaniem zapracowali na taki honor. Mam sporo do odrobienia.

Dziękuję bardzo za rozmowę. ◉

Warto wiedzieć o Mazury AirShow, czyli garść pożytecznych informacji

Zapraszamy w dniach 6-7 sierpnia na największe cywilne pokazy lotnicze w kraju.

NORBERT KACZAN

O czym warto wiedzieć wybierając się na tę imprezę:

Mazury AirShow

To jedyne pokazy w Polsce, gdzie brzegi jeziora (Niegocin) stanowią naturalny amfiteatr dla publiczności, a lotnicze demonstracje zaproszonych ekip lotniczych odbywają się nad wodą i na wo-

dzie. Tafla wody jest bowiem znakomitym lądowiskiem, a właściwie wodowiskiem dla wodnosamolotów (latających łodzi i samolotów-amfibii) przybywających na zaproszenie organizatorów na Mazury. Wydarzenie zdobyło laur konkursu na „Najlepszy produkt i usługa Warmii i Mazur”, w kategorii wydarzenie oraz certyfikat marki regionalnej pn. „Produkt Warmia Mazury”.

Wstęp

To również jedyne tej wielkości pokazy lotnicze, które można oglądać za darmo. Według szacunków specjalistów, Mazury AirShow 2015 przez

dwa dni oglądało ponad 200 tys. osób, a wystawę na lotnisku Kętrzyn Wilamowo odwiedziło oraz oglądało starty i lądowania ok. 20 tys. widzów.

Pokazy

Część pokazowa odbywać się będzie w okolicach plaży miejskiej w Giżycku nad jeziorem Niegocin. Podziwiać podniebne show można zarówno z plaży, jak i molo, brzegów jeziora oraz z samego jeziora.

Parkingi

W czasie pokazów organizatorzy zachęcają do korzystania z komu-

nikacji miejskiej. Jednak dla tych, którzy zdecydują się dotrzeć na miejsce własnym środkiem transportu, organizator przewidział miejsca parkingowe w pobliżu miejsca pokazów.

LaunchPad Kętrzyn

To miejsce startów i lądowań na lotnisku Wilamowo wszystkich statków powietrznych biorących udział w pokazach. Tu można zobaczyć przygotowania pilotów, obejrzeć z bliska samoloty, kupić okolicznościowe pamiątki, na których być może uda się zdobyć autografy gwiazd pokazów,

a także oprócz startów i lądowań, niejednokrotnie obejrzeć popisy i niskie przeloty wracających z pokazów znad Niegocina.

Transmisje

Można oglądać na stronie www.mazuryairshow.pl.

Zaplanowana jest także transmisja radiowa Tadeusza Sznuka emitowana za pośrednictwem „AirShow Radia” na lokalnej częstotliwości 90,1 MHz. Można jej słuchać w radiu będąc w pobliżu choćby na jachtach, w domach czy samochodach, ale także na swoich smartfonach. ◉

Poland Mazury AirShow

Gustaw Marek Brzezina – Marszałek Warmii i Mazur,
Wojciech Karol Iwaszkiewicz – Burmistrz Giżycka
&
Stanisław Tołwiński – Prezes Aeroklubu Krainy Jezior

MAJĄ ZASZCZYT ZAPROSIĆ
PRZYJACIOŁ MAZURSKICH POKAZÓW
NA POKAZY LOTNICZE
PN. MAZURY AIRSHOW 2016
6-7.08.2016
GIŻYCKO NAD J. NIEGOCIN

PATRONI MEDIALNI

Jeżyńka POLSKIE RADIO, TVP, TVP INFO, pap life, wyborcza, TVP3 OLSZTYN, RADIO OLSZTYN, RDC POLSKIE RADIO, przegląd lotniczy, Zagle, Lotnictwo, Polska Żyrowina, SZYMBLATA POLSKA, wyborcza.pl OLSZTYN

PARTNERZY

WS, AVIOMET, ADAMS, HAKSISIAW MAWERAKTURA, INVEST MAZURY, cityboard media, CONSOR BROKERS

PARTNERZY LOGISTYKI – REKOMENDOWANE HOTELE

HOTEL RYGI, WODNIK, HOTEL MAZURIA, HOTEL TASTY WILKASY, HOTEL MAZURY, Hotel Totu, GIZYCKO